

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS VIDÉKI FÜGGETLENSÉGI PART KOZLÓNYE.

Egyes évre
Félévre
Negyedévre
Égy hónapra
Egyes szám ára 4 kr.

Felelős szerkesztő: **BARTHA MÓR.**
Főmunkatárs: **DR. KIRÁLY PÉTER.**
Kiadók: **HOFFMANN és KRONOVITZ.**

Hirdetési díj: ...
Helyi hirdetésnek a sorozat 5 kr. Nagyobb terjedelmű a többször
Hirdetésnek a sorozat 5 kr. Nagyobb terjedelmű a többször
Hirdetésnek a sorozat 5 kr. Nagyobb terjedelmű a többször

A magyar ifjuság.

Bóldog magyar ifjuság! ... Menyire szeret téged **Wlassics** közoktatási és vallásügyi miniszter Ő nagyméltósága. Vallási érzésed és ismereted alakításáról gondoskodik — már tudnillik a maga módja szerint, hogy legyen szivedben és lelkedben, jövő nagyságod és bóldogságod alapját!

Elhoztad a szülők hazából, a társadalmi élet alapgyökerét képező családból, a hon- és nemzet szerelmét, ahol azt fogékony szivedbe-lelkedbe beleöntötte apad, vagy még nagyapád, aki törvénylipró támadások végmegsemmisíteni törő zsoldosok és fellázított csordák ellen, reakényszerített fegyverrel kezében védő harciosa volt a Haza s Nemzet igaz ügyének. Te emlékezel arra a lelkesedésre, amely ercét vesztett hangjából is még orkánként felvihartzott ... te láttad szemekben, arczán kigyulni azt a tüzet, mely agg apádnak, vagy nagyapádnak már-már kihűlt szívéből is fellobogott ... te vitted a szent intést, hogy el-ne feledd soha, mit követek el Magyar Hazád és Nemzeted ellen 1848-ban, hogy akarták kitörölni a független országok ésszabad nemzetek sorából; hogy legyen csak, egy **O s z t r á k - ö s s z b i r o d a l o m** kiegészítő része csak egy néptörzs, —

minden önállás és saját-alkotta törvények nélkül, pusztá földrajzi terület, melynek természeti áldás — és küzdelmes munkából előálló ereje idegen sőt ellentétes érdekek szolgálatára, parancsára álljon; hogy e nagy történelmi multu, független felkü Nemzet, amely Európa és a keresztyénség védelmére századokon át paizsként tárta ki keblét, áldozta életét, lengődjék mint földre tiport paria — hazája földjén ... Te hallottad az imaszerű rebegést: **Ó fiam, unokám!** soha se feledd el, hogy Magyarának születél, akinek ezredéves joga van: szabad Hazában, önalkotta törvényekben nyugod szabad alkotmányhoz, ezekből újra fejlődő nagy nemzeti élethez ... sohasse feledd, mitől akartak megfosztani s hogy nem Hazád — Nemzeted ellenségein mult, hogy teljesen és végképp végre nem hajították, akkor a mikor nemzeti gyűlésnek és kormányának a hon fővárosából menekülnie kellett — Debreczenbe az 1848. decz. 2 án trónralépett osztrák császár által téjhatalommal felruházott fővezér — **Windisch-grätz** hadai elől ... Ne feledd soha, hogy amivé aztán e vég — letiportnak hitt Nemzet lett 1849-ben, amikor felocsudott, erőit Debreczenben összeszedte, miként alázta meg a császári kevély zsoldoshadát úgy, hogy a világ legnagyobb nyerserejű hatalma ment-

helte meg csak — a szégyenletes megsemmisüléstől ... Ne feledd aztán ami történt 1867-ig ezzel az Országgal, ezzel a Nemzettel ... hogy darabolták szét, hogy semmisítették meg az országot alkotó magyar Nemzetet és országát hogy olvastották be az Osztrák-összbirodalomba ... hogy támadt fel ez a Nemzet ismét halottaiból ... amidőn az osztrák császár Magyar- király lett ismét s koronája fényével ragyogóvá tette magát, dinasztiaját, visszaállította mint alkotmányos magyar király sulyát az európai és világpolitikai hatalmak tanácsában, merlegében ... amikor király és Nemzet kölcsönösen fátyolt borították a fájdalmas multa, a nemzet-szívét tépő eseményekre.

És az emlékezés megtanít arra, hogy ennek a Nemzetnek nem volt és nem lesz igaz, megbízható barátja soha, hogy szabadságának, alkotmányának biztosítékát, amelyek fennállásában van fenmaradásának, fejlődésének és tekintélyének ereje csak önmagában keresheti és hogy saját honszerelmében, áldozatkészségében és történelmi büségében, kit riasztásában meg is találja.

A koronához s a koronás királyhoz való példabeszédes ragaszkodása se egyéb a magyaroknak, mint amelyre a történelmi fejlődés folyamán — nemzeti és honfi bölcsesége vezérlette ... a Király és

A téglás gunár.

A Debreczen-i tárczája.
Irtá: **Szabó István.**

Hej, csak nagy betyár az a Molnár Laci!

A minap István gazda kiballagott a szőlők alá a hájlasba, hogy megnézzze, nem rongálja-e valami a kukoricáját. Mert a multkor is nagy csapat varjút kergetett fel belőle, egy nagy darabon minden csövet megtéptak. Masszor meg két nagy kutya fosztogatta a legnososabb szemű csöveket. Mintha csak ember morzsolgatta volna meg őket, akkuratusan úgy letisztították a csutkakát. A napokban meg a Bugyi Palkó marhása, a Jóska gyerek valogatta a jó sütni való csöveket. Már felig volt a tarisznyája, mikor rajta kapta. Elszedte tőle a kukoricát, felnyakalta, megrugdalt a gyereket, azután áthajította az arkon. Otthon meg a gazdájával jól elverte, de bíró elejbe már nem hajtotta, mert nem akar az ember mindjárt bírószkodni, bajoskodni, veszekedni.

Hat meg mikor a marha indul hazafelé, egyik-másik tinó átugrik az arokon és csupa játékból letépi a csöveket, mert nem eszi meg, ott hagyja, hiszen jól van lakva. Azok a karicsa gyerekek meg nem nagyon törődnek a máséval, csak messziről hajítják meg a marhát. Hej, de sok bosszusága is volt már e miatt!

Most meg nem egy nagy farka lud lakározik benne? De nem kiált rájuk, hanem nyogot kerül, hogy észrevétlenül közel birjon

sodormánykodni hozzájuk, mert egyet haza akart vinni belőlük.

A gunár észrevesszi. Elgágogja magát, azzal a többiek is felnyujtják a fejüket. Hirtelen felkerekednek s mintha ott se lettek volna, épen az István gazda feje fölött szállnak el.

Akkor fogja a botját, oszti suhin! — egyet leüt közülök. Épen a téglás szárnyu gunárt érte a bot. Ez lassan leesett, a földön meg gágogva egyet-kettőt kerümbátyazott aztán elterült.

Nem messze forogott Molnár Laci.

— Laci fiam, nem tudod, kié volt ez a farka lud?

— Nem tudom én uram-bátyám.

Pedig debogynem tudia a gézengúz!

— Hat ha keresik: add oda ezt a beteg ludat. Mondd meg a gazdájának, hogy máskor vigyázzon a jószágára.

Igen ám, de másnap reggel már jött a pógár:

— Tiszteli a főbíró úr, jöjjön fel!

A bíró szobájának a padlóján élettele-nül hevert a szép téglás gunár. Az egyik szárnya és szép fehér nyaka egészen elnyúlt a földön.

Mikor István gazda belépett, larmázva fordult feléje Csomor Verka, a Kovács Jankó felesége:

— Látja-e, minő szörnyű nagy kárt csinált kend?! Itt van a lúdja, vigye haza, süsse meg, de az árat fizesse ki! ... Mert ez az ember elpusztítana bennüket egészen!

Megfojtana egy kanál vízben! Mindig azt lesi, hogy mikor ronthat meg bennünket! Ha rajta állana, még a jó Isten áldását is elvenné tőlünk! ... Jaj, Istenem, Istenem, mindig csak a baj, meg a baj!

Csomor Verka megtörölte könnyes szemét, a bíró pedig komolyan szolt István gazdához:

— Ejnye, ejnye, István gazda, hát hogy üthette agyon ezt a gunarat?

— Tegnap a kukoriczámban találtam egy nagy farka ludat.

— Nem igaz! — harsogta közbe az asszony.

— De ott találtam, csakhogy felszálltak onnan.

— Nem igaz!

— Hallgass csak lányom, majd azután beszélj! — mondta a bíró.

— Felszálltak, én meg egyet lecsaptam a hotommal.

— Látta-e valaki, hogy a ludak a kukoriczában voltak?

— Látta hát!

— Nem látta!

— De az öreg Molnár László fia látta, épen nem messze forogott.

— Hogy látta volna, mikor az én ludaim nem voltak soha senki kukoriczájában!

— Hidd fel csak a Molnár László fiát a Laczit! — mondta a bíró a pógárnak.

Hat hogy is volt a dotog Lizi lányom? — kérdezte azután a Csomor Verka lányát, ki eddig szepegeve állott az ajtó sarkánál.

Nemzet közt való érdekegység ismerete — a nemzet fiaiban a túl fejlett becsvágy — még inkább magán önzés ellenében.

Mert habár a magyar korona I. István által megszerzése, szintén ambícióból keresztül hajtott államcsíny s az ősi — fejedelem és Nemzet közti szerződés lerombolásával járt; de nagy királyaink annak a mikor magyar érdekek ellen tolakodó német, görög és török császárságot visszautasítva európai tekintélyt szereztek, azt bizonyították be, hogy a Magyar Nemzet jogos, vérelszerzett függetlenségéhez törhetlenül ragaszkodik s a királyt aki koronáját viseli a Nemzet hatalma képviselővel felruházott „legelső magyar ember“-nek tartja, a ki törvényeire, alkotmányára megesküdvén — ezeknek legfőbb őre is leend. És habár keserűen csalódott is e tekintetben az osztrákházból való királyaiban, majdnem kivétel nélkül; annival hálásabb ragaszkodással viseltetik az iránt, aki közöttük szerencsés kivétellé vált, amilyen I. Ferencz József 1867 óta, amióta a magyar koronával feldiszítettven — a bölcs, „legalkotmányosabb magyar király“ megtisztelő nevét kinyerte s e Nemzet szívesen és utógondolat nélkül járult ahoz, hogy fátyol takarja azokat a borzalmakat, amelyek hosszú századok folyamán s legujabban e század közepén is a Nemzet ellen rakásra halmozottak.

Miért kellett e fátyolt a feladásba menő multról letépni? Államférfiai bölcsesség-e az, hogy a magyar államjogi fogalomban az osztrák császárt, a magyar királylyal összezavarják és azokat is ez összezavarásra erőszakolják, akiknek e tekintetben tiszta fogalmaik vannak és akarják — nem akarják, kényszerítik a fájdalmas emlékezősekre?

És épen az ifjúságot, melynek erkölcsében a Nemzet jövője, fejlődésének

biztosítéka fekszik, kellett-e akképen szuggerálni, hogy Istene előtt pironkodva álljon meg, hogy imájába olyat vegyen fel, amiért rokonszenvesen nem érzelt; megszegyenülten álljon meg agg apja, vagy nagyapja előtt, mert elfogadta a tanácsot, de feledje el a történetet, a mely nemzeti és hazafiás érzésének kuforrása, amelyre emlékezni tanították ősei, annak a félistenségnek tagjai, akik előtt csak azért volt becses az emberi élet, hogy feláldozhassák a közhazáért, szabadságért.

Bizony nagymélt. kultusz- és közoktatási miniszter ur! . . . rendeletében nem szerelem nyilatkozott meg a magyar ifjúság iránt, hanem egy eltévesztett lojalitásból származó kényszer; nincs abban sem józan kultusz, sem magyar politikai nemzet iránti erkölcs és nélkülözi az a legkezdetlegesebb nevelési tapintatot. Beleeröltetni, a történetekről a fátyolt feltépve, beparancsolnia az ifjúságba a fájdalmas emlékezőt és ellenkezésbe hozni a jelennel.

Ó magyar ifjúság! legyen több értelmű, legyen tisztább erkölcsei érzésű, mint alkotmányos miniszterednek van. Emelkedjél felül — a nap történeteinek. Becsüld meg emlékezőseidet, amelyeket beléplántáltak Nemzedet történetéről való ismereteid, szüleid és oktatóid gondos tanítása — s nevelése nyomán. De hadd nyugodjék azokon a fátyol . . . Ne engedj, hogy a magyar király iránti tiszteletedet szembe állítsák az osztrák császárral; vagy hamis lojalitás rád erőszakolásával nemzeti érzelmeidet, hüségdet sértsék meg. Uralkodjál a kihívó körülményeken. Hazád alkotmányos élete és önyugalmad, életed helyes irányzása függ a te erkölcsödötől és ifju bölcseségedtől.

Igen! . . . igen!! . . .

Az ifjúságot másként kell szeretni. Nemcsak tanítani kell, de nevelésére is szűlyt kell fektetni s ebből a nemes idealiz-

mus, lelkesítés a szépért, jóért. nemesért, ki nem küszöbölhető, kivált fajunk, hazánk sajátos helyzeténél, idegen elemek közzé ékeltségénél fogva, a Nemzet és Honszerelem első tekintetben részesítendő. Ez által maradtunk meg a multban. Éz biztosíthat a jövőben.

Értse meg ezt a miniszter Ur! . . . És ne tartsa közönyösnek, mit ünnepel a magyar ifjúság.

De értse meg a magyar ifjúság is s ne tömjenezzen idegen istenek előtt, mert van nekünk megtartó istenünk, a kit imádkozunk, van nekünk saját történetünk s magyar csak magyar királyt és nem osztrák császárt ünnepelhet, még ha most a császár-ünneppel az 1848-iki Dec. 2-ikai gyászos emlékek nem volnának is összekötve.

A császár név, akár Rómához, akár Byzánthoz, Pétervárhoz stb. legyen kötve, akár multban, akár a jelenben, akármiféle nyelven és nemzetnévhez csatolva — magyar ember előtt, nem elkötelező, sőt régen hitelét veszítette. A király, ha mint kell a koronával eljegyezi magát a Nemzetnek és ennek szívével érez és lelkével gondolkodik és akar — még hitellel bír és kár e hitelt kockáztatni az emlékezőt felszínre erőszakolásával.

— a —

A képviselőház ülése.

Debreczen, november 30.

Az indemnity-vita tegnap lekerült a napirendről. Leszorította onnan december második és Rakovszky István ismert mentelmi ügye.

A császári jubileumra vonatkozólag a Ház elnöke tett előterjesztést. kijelentvén, hogy december 2-án a hercegprímás a budavári Mátyás-templomban hálaadó ünnepi misét mond, melyre a képviselőház tagjai is meghívottak. Indítványozza tehát az elnök, hogy a Ház ebből az alkalomból fejezze ki örömét a

— Miért neki van hát legtöbb kontója a kocsimában?

— Azt is én fizetem.

— Csak nem esik messze az alma a fájtól! No, csak fizesse is kend, a míg bírja, mert előbb-utóbb még ugys elpusztul. Hanem a másét kímélje! Ha a fia meg-megrakodik is éjjalénként a Eerdi sógor kertjében almaival, szilvával, körtével, kend már okosabb lehetne nála, ha éppen olyan rossz szívé nem volna!

— Itt jön már Molnár Laczi, szakított a meg a pörlekedést a bíró. No fiam, tudod-e, hogy miért hívtunk?

— Látom.

— Ugy-e Laczi fiam, ott voltál, mikor én megütöttem ezt a ludat? mondta neki István gazda.

— Ott voltam.

— Hát ugy-e édsz fiam, láttad, hogy az én kukoriczámot tépázták, a mikor oda mentem?

— Engedjen meg, uram-bátyám, én olyant nem mondhatok, a mit nem láttam, mert csak akkor tekintettem fel, a mikor már szálltak a ludak, oszt uram-bátyám közéjük vágta a botot. Mikor ezelőtt felnéztem, még közel sem jártak a kegyelmed kukoriczájához, benn pedig véggé nem láttam.

Pedig dehogyan nem látta a betyár! . . . Hogy ne adjon neki az Isten szép szeretöt! . . .

A lány elpirult, kissé közelebb húzódott elsímitott homlokáról egy lecsüngő fürtöt es szemlesétve, halk hangon elmondta:

— Epen hajtani akartam már, de az uram bátyam kukoriczaja mellett a tarlón nagyon sok aszatot, meg csorbókat találtak a libák, amit mohón kapkodtak.

Nem akartam innen mindjárt elhajtani, hanem bementem a szőlőbe, hogy egy kis rekenőt szedjek a bürgének a keczelémbé. A libát ott hagytam, mert az nem megy bele a kukoriczába, ha aszatot csipkedhet.

— Nem bizony! — folytatta az anyja — különösen az én libám nem menne bele, mert az én libám — az olyan liba, főbíró ur hogy ha még bele hajtának is kijönne belőle!

— Mondjad csak tovább lányom!

— Mikor oszt' elég rekenőt szedtem, nem találtam a libákat a tarlón, hanem Molnár Laczi ezt a szegény gunarat hozta oda dögölvé. Meggyedtem, mert azt gondoltam, hogy ő ütötte agyon, de megmondta, hogy István bácsi csapta le a botjával.

— En hát, mert akkor már a kukoriczámot fosztották! Hát ezt nem mondta Molnár Laczi?

— Nem mondhatta — vágott közbe a lány anyja — mikor nem ugy van! Bíró uram az a leány egész este mindig sirt, ritt, anynyira sajnálta ezt a ludat. Ez volt a legszebb az egész falkában. Tudja-e, főbíró ur, hogy az én lányom minden esztendőben kerek száz

pengő forintot nevel a libábo? Az idén is megöltött már egy ágyat fosztott tolluval. Minő nagy öröme is telnék keresményében, ha az ilyen rosszakaratu emberek meg nem károsítanak.

— Tudtam is én, hogy kié, de miért is nem vigyáztam rá jobban?

— Vigyáztam az nagyon is! Hiszen csak kend ne beszéljen, mert nincs több olyan rossz gyerek a falubaa, mint a kendé, akit mar be is csuktak verekedésért. Aztan jó volna, ha utána nézne kend, — hogy hova szokta vinni a fia a lovakat éjszakánként legelni!

— Van nekem legelőm, nem szorulok senkiere,

— Addig se fogy a magáé, míg a másén vannak a lovak! Hiába van olyan nagy rétje, mégis az őszön majdnem fél lépéssel verték kijebb a hancsikokat, be a szomszédjáéha, a ki sokkal szegényebb. Látja-e bíró uram, hogyan károsítja ez az ember a szegényebeket.

— Szántszándékkal még senkit se károsítottam!

— Nem-e hát? Miért kergette hát el taval a béresét a nélkül, hogy kifizette volna a bérét!

— Megérdemelte.

— Meg ám kend az akasztófát: meg az a gyönyörűséges fia, — a ki minden héten részeg!

— Van neki miből mulatni.

ölt, hogy az isteni gondviselés megengedte az uralkodónak, hogy ily hosszú ideig boldogíthatta népeit.

Feltűnő volt, hogy az indítványt a Ház elnöke tette s nem — mint az efféle eseteknél eddig mindig szokásban volt — a miniszter-elnök. Helyesen! Bánffy maga is belátja már, hogy 16 le semmi kezdeményezés nem indulhat ki a nélkül, hogy a Hazban a leghevesebb viharokat ne provokálja. De ha arra számítottak hogy a Sztágyi Dezső személyére való tekintet a függetlenségi partot el fogja némitani, akkor ez a számítás alaposan csütörtököt mondott.

Azzal a méltósággal, mely egy komoly és tiszteletreméltó helyről eredő propozíciót megillet, de egyben azzal a határozottsággal, melyre a nemzeti önérzet megvédésének föladata kötelez, utasította vissza a függetlenségi párt azt az indítványt, hogy a magyar törvényhozás részt vegyen az osztrák császár jubileumi ünnepében. Ily értelemben szólottak egymásután Kossuth Ferencz, Sima Ferencz, Madarász József, Endrey Gyula, Szalay Károly és Olay Lajos. Végül az elnök előterjesztése felett (mely Szalay Károly szerint konkrét indítványként volt tekintendő) névszerinti szavazást kértek s azt holnapra halasztották.

Egészen nyilvánvaló, hogy e kérdés révén egy elementáris erejű parlamenti vihar nem támadt, tisztán és kizárólag annak tulajdonítandó, hogy nem a miniszterelnök, hanem a Ház elnöke tette a propozíciót. Hogy mily fogadtatásra talált volna Bánffynak esetleges indítványa, az kitűnt abból a rövid jelenetből, mely lejátszódott akkor, mikor Bánffy D. felkelt, hogy az elnök javaslatát támogassa.

Lehurrogták és folytonos szenvedélyes közbekiáltásokkal megszakították őt beszédében, úgy hogy jónak látta mondókáját nagyon hamar befejezni.

Az ülés második tárgya a Rakovszky mentelmi ügyére vonatkozólag beterjesztett bizottsági jelentés tárgyalása volt.

A mentelmi bizottság jelentését Schmidt Gyula, a kisebbség véleményét Hentaller terjesztette elő.

Szentiványi Árpád a mentelmi jog frapans megsértése miatt az ügy azonnali tárgyalását indítványozta, míg Bánffy szombatra kerte halasztani.

Ebből aztán élénk és hosszas vita keletkezett, melynek folyamán Kubinyi Géza és Gajári Ödön Bánfi indítványa mellett: gr. Apponyi, Olay Lajos, Buzáth Ferencz, Sággy Gyula, Thaly Kálmán az azonnali tárgyalás mellett, Szalay Károly pedig Bánfi javaslatához azt a módosítványt terjesztette be, hogy a Rakovszky ügyet legkésőbb szombat déli 12 órakor kezdjék tárgyalni.

Szentiványi indítványát névszerinti szavazással a Ház többsége elvetette, Bánfi indítványát S z a l a y módosításával elfogadták.

Ekként a Rakovszky ügygel a Ház érdemlegesen szombaton fog foglalkozni.

Az ülés végén Mezei Mór szólalt fel rövid személyes kérdésben, melyben kijelentette, hogy 34 éves ügyvédi praxisa alatt soha propozíciót el sem fogadott.

Az indemnity tárgyalása másnapra, nov. 30. — halasztódott.

Ülés vége háromnegyed 2 órakor.

Állami földeken kis bérletek.

Hát végtére sem utópia többé a mezőgazdák adandó kisbérletek, amik az agrárszocializmust hamarabb és gyökeresebben gyógyítják, mint bármi szépen kidolgozott theoriák.

Darányi Ignác földmivelésügyi miniszter, mint a „Kel. Ért.”-nek Temesvárról jelentik, Krassó-Szörénymegye területén nagyarányú új munkástelepet szándékozik leteleíteni. E vegből az ottani állami erdőkből a földmivelésre alkalmas mintegy 12,000 kat. holdnyi területet kiirtanak és kisebb parcellákra osztanak, amelyeket vállalkozó kisgazdáknak és mezői munkásoknak olcsó áron bérbe fogják adni. Különösen az alföldi telepítések ide oly gazdákat, kik mosteni helyzetükön a mai gazdasági és birtokviszonyok között nem jutnak azon helyzetbe, hogy földet vásároljanak. Az erdőirtással jövő hónapban megkezdik a munkát. A bérbeadást, valamint a részletek megállapítását a földmivelési miniszter magának tartotta fenn.

A f. évben lejárt kincstári bérletek újbóli bérbeadásánál a földmivelésügyi miniszter különös súlyt helyezett arra, hogy a kincstári birtokok ott ahol azt a helyi viszonyok és a bérletek felosztása iránt szűke elmunkalattok engedtek, lehetőleg megfelelő részletekben közvetlenül a kisgazdáknak adassanak bérbe, s hogy ezen vidékek fejlődő állapotjában érdekében az illető községek szükségleteire alkalmas legelőterületek lehetőleg az illető községek vagy azok megbízottainak bérletbe jussanak. Ezen, az illető vidékek jöletének elmozdítását, s az itt ott jelentkező szociális bajok elfojtását célzó intézkedés folytán a kisebb parcellákba felosztott birtokokon kívül, az eddig egészen bérbeadott s farmbérletleg kezelt monostori (Krassó Szörény varm.) 702 és dantovai (Bacs Bodreg varmegye.) 310 holdas birtok is kisebb részletekbe felosztva a szomszédos községek lakossainak adatak bérbe; a torontálvarmegyei dunai öblözetekhez tartozó birtokból pedig 3738 hold a krassó-szörény varmegyei kisgazdák között leendő kiosztás végett, a törvényhatóság kezelése alá adatott. A községek vagy azok képviselőinek bérbe adások folytán Bacs Bodreg varmegyében Kóvil Szent Iván és Lok, — Krassó Szörény varmegyében: Bálincz, Ballovert, Ballósest, Botyest, Branyest, Fodima, Hezeres, Jermik, Kladova, Jaliceova, Kostély, Kuttina, Nevéincsa, Perul, Szintyest Zorány és Zupumest, Temes varmegyében, Magyar-Szákos és Temes-Rékás, Torontál varmegyében pedig: Almás, Antalfalva, Botos Dohricza, Czapaja, Fraunfeld, Appora Ozora, Perlacz és Szeferkin községek jutottak kincstári hitelekhez.

BELFÖLD.

Az új provizorium.

Gróf Thun osztrák miniszterelnök és dr. Kaizl osztrák pénzügyminiszter ma — szerdán Budáprestre érkeztek, hogy a magyar kormány nyal tárgyalásokat folytassanak a kiegyezés munka provizoriumára nézve. Az osztrák kormány elhatározta, hogy egy hosszabb, több havi munka-provizoriumot fog a reichsrath elé terjeszteni s az esetre, ha az ellenzék ennek letárgyalását a parlamentben lehetetlenné tenné, — a 14-dik §. segítségével léptetné életbe.

A magyar kormányval most folytatandó tárgyalások pusztán az osztrák kiegyezési provizorium életbeléptetése időpontjának meghatározására vonatkoznak.

Ehhez a bécsi értesüléshez hozzátelhetjük hogy a két kormány félelvi technikai provizoriumban önhajt megállapodott.

Hogy ez a provizorium a képviselőházban milyen fogadtatásra fog találni, arra nézve talán elégséges utalunk a miniszterelnöknek a képviselőházban 1897. év végén tett nyilatkozatára, a melyben báró Bánffy Dezső szóról-szóra a következőket jelentette ki:

A kormány szigorúan ragaszkodva az alkotmányos formákhoz, szigorúan ragaszkodva az 1867. XII. t.-cikkben lefektetett elvekhez, nem tartja megengedhetőnek, hogy Ausztriában az osztrák decz. 21-ki törvény 14 §-a alapján hajtassék végre a provizorium s kötelességének tartja Magyarország alkotmányos jogaira való tekintettel az 1867. évi XII t.-cz. 68. §-ában lefektetett elvekhez ragaszkodva, az ország biztosított önálló intézkedési jogának érvényesítése fránt tenni javaslatot a háznak.

A miniszterelnök tehát kijelentette, hogy újabb provizoriumot Ausztriával nem köt és most mégis ilyenl fog a képviselőház elé lépni.

Ez is a miniszterelnök ur szavainak megbízhatóságáról tesz újabb fényes bizonyítást.

Bánffy Dezső diszpolgársága. Budapest székesfőváros közgyűlésének minapi határozata ellen, mely Bánffy Dezsőt diszpolgárnak tette meg, Kassics Péter és társai aláírásával fellebbezést adtak be. A fellebbezés első sorban megsemmisítést kér alaki szabálytalanságok címén; de a mennyiben ezek a kifogások nem vételnének figyelembe, kéri a határozat érdembeli megváltoztatását is, a mennyiben Bánffy Dezső se személyi tulajdonságaival, se politikai és államférfiúi szereplésével nem szolgált rá arra, hogy a magyar főváros diszpolgára legyen. Szinte komitum-számba megy, hogy a fellebbezés felett az a belügyminiszter van hivatva dönteni, a kinek Bánffy a kabinet főnöke. Annyit azonban mindenesetre elérnek a fellebbezők, hogy Bánffy a diszpolgárságot a Perczel Dezső kezéből veszi át.

Népgyűlés Mezőtúron. A mezőtúri választókerület függetlenségi és 48-as pártja vásárnap délután a kerület székhelyén, Mezőtúron népgyűlést rendezett, a mikor is a kerület másik két városa, Turkeve és Dévaványa nagy-számú küldöttséggel képviselheté magát a gyűlésen. A gyűlésen körülbelül 5000 polgár — köztük 2000 választó — jelent meg. A népgyűlés nagy lelkesedéssel egyhangúlag elfogadta a beterjesztett határozati javaslatot, melyek szerint az önálló vánterület létesítéséért és a Hentzi szobornak Magyarország területéről leendő eltávolításáért az országgyűléshe. feliratot intéz. Az országgyűlési függetlenségi és 48-as pártnak a kerület képviselőjének, Tóth János dr.-nak a nemzet jogai megvédése körül vívott nehéz harcában bizalmat és köszönetet szavazott. Fölkéri a kerület az országgyűlési függetlenségi és 48-as pártot arra is, hogy nehéz harcában hű szövetségének a nemzeti pártok is fejezzék ki a gyűlés köszönetét s végül a hírlapok útján fölkéri az ország többi független érzelmű választókerületeit is, hogy rendezzenek népgyűléseket és a mezőtúri kerület népgyűlése föntebbi határozatait tegyék magukéva.

KÜLFÖLD.

A reichsrath munkarendje. Csütörtöktől kezdve a reichsrath nem tart üléseket mivel a képviselők a császárjubiläum alkalmával kerületeikben akarnak tartozkodni. — Csak a jövő hét kedjen, tehát deczember 6-án kezd meg ismét a reichsrath munkásságát. A jövő hét végén várják a 1899-iki költségvetésnek, valamint a jövő év négy első hónapjára szóló budget-provizoriumnak a reichsrath elé való terjesztését. Ebből tehát világos, hogy a reichsrath, mivel a budget-provizoriummal okvetlenül foglalkoznia kell, csak deczember 15-én tud kezd meg karácsonyi szünidejét.

A békeállomány emelése. A német birodalmi gyűlés elé, annak mindjárt első ülésén, a német hadsereg békeállományának emelésére vonatkozó törvényjavaslatot fog a kormány beterjeszteni. A javaslatot a kormány azzal okolja meg, hogy a szomszédos országok an basonló intézkedések történtek, és rámutat a közelmúlt spanyol-amerikai háborúra a melyben a hiányos készütségnek a legrosszabb következményei voltak.

A németországi katonai teherfokozás, igen természetesen ugyanazt fogja okozni nálunk is. A hadügyminiszteriumban már foglalkoznak is az előkészítő munkálatokkal. A hadügyminiszter akárcsak német kollégája, rá fog mutatni arra is, hogy a z o r o s z l e s z e r e l e s i t e r v m e g v a l ó s í t á s á r ó l s z ó s e m l e h e t.

Táviratok.

Rendelet a hadgyakorlatokról.

Bécs, nov. 19. A Debr. ercd. táv. A honvédelmi miniszterium körlevelében elrendeli, hogy a csapatok hadgyakorlati a vasuti pályatesteken meg nem engedhetők. Ha a pályatest elfoglalása sikerülhetlen, akkor előzetesen érintkezésbe kell lépni az illetékes vasuti igazgatósággal. A pályatesteken okozott kárt a katonai kormányzatnak teljesen meg kell térítenie. Ha a csapatok a pályatestre lépnek, a csapatparancsnoknak szigorú felelősség terhe alatt gondoskodniok kell róla, hogy baleset ne történjék.

A havannai löporlobbanás.

New-York, nov. 29. Ujabb havannai jelentések szerint a robbanás pillanatában senki sem halt meg, de azután három behalt sebeibe, 15 pedig halálán van.

A san-salvadori lázadás.

New-York, nov. 29. A »New-York Herald« jelentése szerint Salvadorban helyreállt a nyugalom. A lázadó kerületek megadták magukat az ideiglenes kormányának.

Spanyol katonák hazaszállítása.

Bréma, nov. 29. (A debr. ered. táv.) Az észak-német Lloyd Fu'da és Verra nevű gyorsgőzöseit és Habsburg nevű gőzösét a havannai spanyol csapatok haza szállítása végett bérebe adta a »compánia transatlánticának.

Harcok Indiában.

Bombai, nov. 29. (A Debr. ered. táv.) A szvatic főerege a hó 25-en Patui mellett megtámadott 2000 embert, de a mullah emberei veszteséggel visszaverték és üldözőbe vették őket.

A spanyol-amerikai békekötés.

Washington, nov. 26. Minthogy Spanyolország az amerikai békefeltételeit elfogadta, intézkedéseket tesznek 30—40.000 ember elbocsátására. A Fülöp-szigeteken levő haderő számát most nem szállítják le.

A Dreyfus-ügy.

Páris, nov. 29. (A »Debr.« ered. táv.) Az Aurore szerint a semmitörvényű Bertulius vizsg. bírót legközelebb saját kívánságára kihallgatja, mert megakarja mondani hol van Walsin-Eszterháznak az levele, a melyből kitűnik, hogy közte és Henry között pénzügyi összeköttetés volt, amit Henry mindig tagadott.

1898 decz. 2.

Zivataros idők
Emlékéhez érünk,
Ha az ötven éves
Multra visszanézünk...

Akkor jegyezte fel
Egy bösz démoni kar,
Hogy a földszinéről
Pusztuljon a magyar!...

S jött rá nagy fergeg: —
Hazánk fegyverténye;
Melynek sok századra
Visszaragyog fénye...

Milyet nem mutat fel
Ma sok história,
S ki tudja hasonlót
Lát-e még Hunnia?!

— ... Oh, ti hős honvédek!
Oh, ti félistenek!...
Kik a szent tusában
Akkor elestetek...

Kiknek felszállt akkor
Lelketek az égbe,
S a Hadak utjáról
Kis hazánkra nezz le...

Oh, ne lássátok meg
A korcs unokákat,
Kik megtagadjuk a
Dicső nagyapákat; —

Kik a szent valóra
Sűrű fátyolt vetve: —
Gépiesen teszünk
Mindent — rendeletre!...

És a bécsi kezét
Nézzük elszibbadva,
Mely szabadágunkat
Láncrez verve tartja...

Zivataros idők
Emlékéhez érünk,
Ha az ötven éves
Multra vissza nézünk...

Krónikás.

H I R E K.

* **A közig. bizottság ülése.** Debreczen város közig. bizottsága rendes havi ülését, a rendes szokástól eltérőleg nem 5-én, hanem 6-án tartja meg.

* **Az Istvánmalom jubileuma.** Sesztina Lajos, Zádor Lajos és Mayer Emil tegnap utaztak fel Budapestre, hogy br. Daniel Ernő kerek. miniszter, S. hmidt József államtitkárt meghívják az Istvánmalom decz. 11-én tartandó 50 éves jubileumára.

* **A gym. felügyelő hivatalos látogatásai.** Dóczy Imre gym. felügyelő e hó 10-én kezdte meg hivatalos látogatásait a h. böszörményi gymnasiumban s folytatta a h. nánásiban, a legközelebb lefolyt héten pedig a karczagiban és a kisujszállási gymnasiumban. Mind e helyeken lekiismeretes gondossággal apróra megvizsgált mindent s föltárta a hátrányokat úgy, mint az előnyöket.

* **Hajdúvármegye állategészségügye.** Hajdúvármegyében a múlt héten a következő állatbetegségek fordultak elő: Lépfene: Balmazújvároson 2 udvaron Dinyeshaton 1 udvaron, H.-Szoboszlón 1 udvaron összesen 3 községben 4 udvaron, Takonykór: H.-Szoboszlón 1 udvaron, Sertésvész: B.-Ujvároson 1 udvaron H.-Böszörményben 1 udv. H.-Hadházon 1 udv. H.-Nánáson 1 udv. H.-Szoboszlón 7 udvaron, Kabán 5 udvaron, Nadudvaron 5 pusztán, P.-Ladányon 3 pusztán, Tetétlen 2 udvaron összesen 9 községben.

* **A városi tanács közhírré teszi,** miszerint közgyűlési intézkedés folytán:

1. A sertésvész-céljainak szükséges telkeknek u. m. a debreczeni 51 tjkvben 8342 hr. sz. a. kiskoru Sz. lágyi testvérek tulajdonánál beirt 14 hold 24 négyszögöl — továbbá 4378 sz. tjkvben 8308 a. hr. sz. a. Lakatos Gábor és neje Pálfi Eszter tulajdonánál beirt 7 hold 360 négyszögöl — végül a debreczeni 7124 sz. tjkvben 8318b. hr. sz. a. Szakácsi András tulajdonánál beirt 2 hold teleknek megszerzése felett.

2. Szováthi 1063 sz. tjkvben 221—234 hr. sz. 211—221 sorszámok alatt bejegyzett teleknek, a szováthi 1063 sz. tjkvben 425 hr. sz. a. és 392 sor sz. a. bejegyzett szárazmalom teleknek vé: végül a szováthi 1063 sz. tjkvbe 32 hr. sz. a. mészárszék elnevezése alatt felvett épületek elidegenítése felett.

A névszerinti szavazás harmadizben illetve első ízben a f. 1898 december 7-iki rendkívüli közgyűlés napi rendjére tüzetett ki illetve fog megtartatni.

* **Felhívás.** Következő hivatalos felhívást vettük Debreczen sz. kir. város Polgármesterétől: Ő császári és apostoli király-Fellege trónralépésének 50-ik évfordulója alkalmából decz. 2-án Pénteken d. e. 8 órakor

az ev. ref. nagytemplomban továbbá 9-kor a róm. kath. templomban tartandó hálaadó isteni tiszteletre van szerencsém tisztelettel meghívni. Gyülekezés a városháza nagyteremében reggeli 8 órakor. Egyidejűleg tisztelettel felkérem, hogy tekintettel az országos gyászra ezen isteni tiszteletre fekete ruhában méltóztassék megjelenni. Végül megemlítem, hogy a Miklós utcai ág. hitv. ev. templomban d. e. 10. a Deák Ferencz utcai izr. templomban pedig d. e. 11 órakor fog hálaadó istentisztelet tartatni. Debreczen, 1898 november 28. Simonffy Imre, kir. tan. polgármester.

Nem fűzünk e felhíváshoz semmi több megjegyzést, hogy igazán hivatatos és nem a közvéleménnyel és közérzettel egyezésből önként származó. Szintén sajnálhatjuk Magyarországot hivatalos embereit, hogy talán meggyőződésük ellenére kell tenniük, mert úgy rendelik — felülről. Hanem az mégis találok, ha bár szomorú talákozás is, hogy tekintettel az országos gyászra ezen isteni tiszteletre fekete ruhában méltóztassék megjelenni.

* **Vilma királynő megint menyasszony.** A hollandusok szép, ifjú királynőjét megint eljegyzik már a fama egy nem uralkodó német fejedelmi családnak a sarjával. Az állítólagos vőlegény öcsöce a sardi örökös hercegnek aki nemrégiben Paulina württembergi hercegisasszonyt vette el feleségül A stuttgarti nászünnepségeknél Vilma királynő is ott volt a lakodalmi vendégek közt. A hollandusok azt hiszik, hogy a királynő ezuttal okvetlenül elvesztette a szívét es Vilmos wieddi hg. taláta meg. A hír valószínű. Ami az életkort illeti, a dologból lehetne még valami. Vilma királynő ezidőszent 18 éves Vilmos herceg pedig, aki mint hadnagy a la suite van beosztva a potsdami testőrezredhez 22. De épp oly fontos érvek szólnak a térv ellen. Emma regenskirályné bajosan fog beleegyezni leányának oly házasságba, amelyet ő mesalliancenak tekint.

* **Nyilatkozat.** Sajnálattal vettem tudomásul, hogy azon »Értesítő«, melyet az igen tisztelt szülőknek nov. 18. kelettel küldtem — jelezvén, hogy »Zeneakadémiából távozó Gál Józsefné Tóth Irma tanárnő helyére orsz. zeneakademi t. vezérelt Friedman Samuné Südfeld Paula urnőt alkalmazom — a helytelen szövegezés miatt többen félreértették. Ezzel szemben kijelentem, hogy Gál J.-nő urnő, népisk. tanítónő elfoglaltsága miatt saját akarata folytán távozott el intézetemből s én csak azt óhajtottam jelezni, hogy most már azon szülők, kikről tudomásomra jött, hogy a miatt nem iratták be gyermekeiket, hogy azokat okleveles tanárnővel óhajtották volna taníttatni: most intézetemben ezt is föltalálhatják. Sertő szándékom nem volt, nem is lehetett egy olyan tanárnővel szemben, ki az év elején intézetem érdekében oly sokat és sikeresen fáradozott. A félre értésből származott kellemetlenségért fént nevezett urnő bocsánatát kérem. Debreczen, 1898 Nov. 29. Tóth Árpád s. k. zeneakadémiai igazgató.

* **Szervezködő mezei munkások.** A pozsonymegyei mezei munkások körében — mint galánthai tudósítónk írja — egy idő óta élénk mozgalom észlelhető, melynek célja a szervezkedés, hogy rajuk nevezetesen a munkások érdekében segítség és gyámoltás nélkül ne maradjanak. A mozgalom élén a mezei munkások betegsegélyezésére alakult Védegyelet áll, mely köré a mezei munkások már eddig nagy arányban csoportosultak. Nincs az a hét, melynek vasár- és ünnepnapján, vásárok alkalmával, röpiratok szétszórásával, kisebb-nagyobb gyűlések, értekezések útján ne szervezkednének. Tegnap pedig Galánthán nagy népgyűlés volt, a melyen a helybeli és környéki intelligencián kívül a környékbeli községek küldöttségileg képviseltették magukat s fölül két ezren vettek abban részt. — K o v á t s Gyula főtanító beszéde után a Budapestről ideérkezett S z i k o r a Zoltán egyleti titkár beszélt egy óra hosszáig nagy tetszéssel és sikerrel. A népgyűlés távirati uton üdvözölte K. J ó n a s Ódón orsz. képviselőt, az egylet alelnökét.

* **Justh Gyula gyász.** Mint már tegnap közöltük, súlyos, nagy veszteség érte politikai és társadalmi életünknek kiváló vezéralakját, Justh Gyula orsz. képviselőt. Édesanyját, Justh Istvánné, szül. Pákozdy M. tild. urnót ragadta el a halál. Hogy milyen általános és mely részvétet keltett az a kép, amelyet tegnap az Esterházy-utcai 13. számú ház környéke mutatott, amikor a halottasházban a beszéltetés szertartása folyt. Justh Gyula tisztelői és az elhunyt menyasszonynak ismerősei mind megjelentek. Az elhunyt portüvelyét aztan elszállították Pusztá-Szánt-Tornyára, ahol holnap délelőtt: 10 órakor a családi sírkertben helyezik örök nyugalomra. Az engesztelő szent miseáldozat decz. 3-án d. e. 11 órakor lesz Budapesten a Ferencz-rendiek templomában.

* **Lapunk mai számához** csatoljuk a Szabó Lajos fiait czég körlevelét, melyet e helyen is ajánlunk olvasóink szives figyelmébe.

* **Uj találmány.** Legjobb a Fáy-féle rögtön finomító és szépítő arczcréme. Nem zsíros. Ártalmatlan! Higanyt nem tartalmaz. Debreczenben kapható Dr. Róthschnek V. Emil és Tamásy-féle gyógyszerárban, valamint a készítőnél Grósz Nagy Ferencz gyógyszerésznél H.-Szobosznón.

Színház.

Heti műsor:

Csütörtökön: Durand és Durand.
Pénteken: A párisi rongyszedő Dráma.
Szombaton: Oroszlánvadász.
Vasárnap délután: V i r á g c s a t a, operette.
Vasárnap este: Mozgó fényképek Kine-matograffal.

Mártha. A diszoldadások után Flo-ov bájos muzsikájú operája a „Mártha” került tegnap este előadásra üres ház előtt. Ezen különben nem is csodálkozhatunk, mert a közönség nagyon jól tudja, hogy mily gyenge társulatunk énekes személyzete s mennyire meghaladja erejét egy ilyen nagyobb szabású opera elfogadható előadása. Hátha még nem fordítanak elég gondot a kellő betanulásra. Kár volt az igazgatóságnak előadatni Marthát, jobb lett volna még várni vagy három hetig és folyton tanulni, akkor azután élvezhető előadást produkálhatnának. Már az első előadás alkalmával megemlítetük, hogy az opera nincs még eléggé be-anulva, s ma a midőn másodszer láttuk, ugyanezt constatálhatjuk. L e o p o l d Francziska (Mártha) sok helyen bizonytalanul énekel s játéka fogya-kos volt.

K á l l a y Lujza mint Nancy bizton-saggal énekel s kedvesen játszott. A szerep-lők közül ő az egyetlen, kit alakításáért fel-tétlen dic-éret illeti.

K a r a c s (Lionel) szépen énekel volna, ha birta volna hanggal. Ugy látszik a sok próba nagyon megártott hangjának.

M e z e i szép baritonnal, de néha bizony-talanul énekel.

Amit a k a r o k műveltek, az meg épen kritikán alóli. Folytonos összeütközésben állot-tak a zenekarral. Hol siettek, hol meg elkes-tek, — egyszóval a legnagyobb összevisszaság-ban énekeltek.

Fetetlen dicséret és elismerés illeti Zno-jenszki karmestert, ki ember feletti munkát végzett, hogy az előadás meg ne szakadjon.

Érthető visszatetszést szült a közönség között, hogy B a r t h a rendező kiabálása kihallatszott a parterre.

Epilog a jubiláris előadásokhoz.

Most, midőn a jubileumi ünnepek zaja már lecsendesült s ismét a hetköznapias-ság egyhanguságában élünk, egy pár őszinte szóval reá mutatunk azokra a ferdeségekre és hanyagságokra, amelyek a jubileum alkalmával megtörténtek s amelyeket eddig csak azért nem említettünk, mert nem akartuk az ünnepies hangulatba disszonanciát vegyíteni. Mert igenis történtek visszaélések s nekünk, mint a közönség érdekeit szem előtt tartó sajtó organumnak kötelességünk azokra rá-mutatni.

Hogy mindjárt az elején kezdjük ki-jelentjük, hogy helytelen dolog volt a három jubileumi előadásra a helyáratat száz per-czeuttel felemelni. Mikor még arról volt szó, hogy Blaháné s több fővárosi művész és mű-vész-nő fog résztvenni az ünnepi előadásokon bát még hagyján lett volna a dolog. — De Blaháné nem jött s a nagy hangu ígéretek-ből nem lett semmi. A program legnagyob-b részét helyi erők által előadott darabok töltötték ki, a melyek se nmiestre sem elé-githették ki annak a közönségnek a kívánsá-gát, amely kétszeres árt fizetett a jegyekért.

Mindenképen jogtalan volt azonban a karzati helyárat felemelése. Tudjuk, hogy a színészetnek, mint cultur intézménynek fő-célja az, hogy a köznép lelkét, szellemét, táplálja s azoknak a művelődés ösvényén való haladást előmozdítja.

És a vasárnapi nagy culturális ünne-p alkalmával tapasztalunk kellett, hogy éppen az az ellem volt távol, mely közt kiválólag kell a színészetnek s annak apostolainak a szent missziót teljesíteni. Mert míg a földszint s a páholyok zsufolásig megtelek közönség-gel, addig a karzat ugyiszólván üres volt.

Üres volt pedig azért, mert a színügyi bizottság, mikor Komjáthy a helyárat fel-emelését kérelmezte, nem gondolt a köznép-pel, hanem az igazgató jól felfogott érdekét tartván szem előtt, megengadte, hogy a kar-zatok helyárai is megdupláztassanak. Hogy ezáltal a köznépre nézve azokat kizárta s lehetlenné lett téve a jubiláris előadásokon való megjelenés azzal édes-keveset törődtek.

Ezekből láthatjuk, hogy az ünnepélyen elhangzott szavak, melyek a színészet törek-vését és célját méltatták csak nagy hangu üres frázisok voltak, melyeket már az elő-intézkedések megtételénél a helytelen eljárás-sal hazudtoltak meg. Nagyrészen üres fra-zisokat hallottunk az ünnepélyen, amelyek csak arra jók, hogy a levegőben nyomtalan-ul enyősszenek el, mint megannyi szappan-buborék.

Érthető a vád ezért K o m j á t h y Janos szinigazgatót is, kinek mindenestre kötelessége lett volna szem előtt tartani a köznép érde-keit s azt a missziót, melynek sikere egyedül az ő kezébe van letéve.

A helyárat felemelésénél kivételt tehetett volna a karzattal. Hogy nem cselekedte meg, ezzel csak azt bizonyította, hogy jó üziet-ember, ki előtt csak az a nemes cél függ, hogy mily módon tömheti meg legjobban a zsebet.

De még súlyosabban kifogásolhatók a jubiláris előadások a rendezése körül tör-tént hanyagságok és egyes tagok szándékos mellőzése. Így a társulat elsőrendű koloratur énekesnője L e o p o l d Francziska, ki

ugy a közönség, mint a sajtó elismeréssel fogadott, a jubiláris előadások egyikén sem lépett fel. L e o p o l d Francziska mellőzése feltűnést keltett a közönség körében is, és voltak sokan, kik a felett megbotránkozásuk-nak tartózkodás nélkül kifejezést adtak.

Szekely Sandor a társulat egyik legkitűnőbb tagja, akit mindenkor nagyon szívesen látunk a színpadon, mert daczára annak, hogy csak nemrég jött hozzáuk, mar is volt alkalmunk meggyőződni arról, hogy kiváló tehetségű színész, kire méltán büszkék lehetünk, — egész szereplése egy pár szóból állott, holott olyan tagok, kikről sem a közvélemény sem a sajtó dicséretleg nem nyilatkozott, a kik tehát a leggyengébb tagja a társulatnak, dominálták a színpadot. Ez a magyarázata az előadások szégyenteljes gyatra-ságának. Ez a magyará-zata annak a lesújtó kritikának is, melyet irodalmunk egyik kimagasló alakja az itt idő-ző Rákosi Viktor mondott:

„Ha én úgy játszánám az alsó kalábert, mint ahogy itt a népszinműveket előadják, úgy kigolyóznának az Otthonból.”

Ebben a pár szóban az ironia az igaz-sággal vegyül. Ha ennyit kimondott, ugyan még mit gondolhatott.

A szégyen pirja lepte el arczunkat, mi-dőn láttuk, hogy az előadásokon egyik bottás a másikat követi. Színészeinket is mintha kicsérélték volna. Vagy zavarba jöttek s nem tudták igazi képességüket érvényesíteni, vagy pedig nagyon is sokat akartak mutatni s ez-által mindent elrontottak, de annyi tény, hogy közülök legjobban rosszul játszottak.

Jubiláris ünnepélyünk sikeréhez fűzött reményünkben csalatkozva, szomorú köteles-séget teljesítettünk, a midőn a fentiekben igaz képét nyújtottuk ünnepségünk lefolyá-sának.

F.

A kirakatok és czégek.

Irta: Gandy Károly.

Reklám korszakban élünk. Reklámnak minden jó, a mi feltűnő; szépségében sem igen válogatunk.

Reklámnak még a tők is jó, csak elég nagy Mautbner legyen. Az idén a sok esőre oly óriási lett, hogy a kirakathá sem fért és csak a bolt ajtóban foglalt helyet.

Az országház is idestova szűk lesz az óriás miniszterelnök és rendezett botrányai befogadására, jó lenne a 30 évi herce-hurca után a duneparti országos szék egyházába at hurcolkodni.

Mindeben a fő, a kirakat, ba mindjárt belől üres a bolt. A hazafiság is mint a csipke rózsás alapon és óriási üveg alatt brilliroz.

Nem csak az árura, de az árulóra is van tekintet, mert még is csak más az ké-rem, ha az üzlet főnöke cs. és királyi; régi lovag vagy új nemes, finomabb az izlésés es vele a portékája.

Ki az udvarhoz szállit, az nem vásárol-hat a pircsi soron; sem nem bocsátkozhatik áruba oly bliktri firmával, mely csak úgy divogat, hogy: »It bent áruljak a sapkát». De a mellett még az a nagy sértés . . . egy kéz (!) mutat a kucmára, oly korszakban midőn az ember már a betűben születik!! Vagy p. »hátul az udvarban koszt kapható». Azt sem tudjuk ki főz, és hogy milyen; hat ha valami cs. és kir. komisz kontinos, a mi egy cseppet sem kívánatos.

Ah! az a »Ritter von» az a l o v a g mily délczag egy alak?! Lovaggá ütni és »lővá tenni» között nagy a különbség! Meny-nyire más a francia bec-ület rend lovagja p. Zola a nagy író, mint egy Stallmeister; ha

mindjárt Zola a rend Augias istállója seprését magára vállalta, a miért még lovagiatlanabb a rendjét vissza követelték.

Lovag és lovar között csak annyi különbség hogy: a lovar soha sem lát lovat a kitüntetés után; míg a lovar nem igen becsüli az embert, mert a lova az Istene.

Ez a czimeres czégrezés éppen nem új keletű. Pesten különösen a csizmadia czégek ott fityegtek a »nem« a vas pajzs alakú táblán. Nem egy pár csizmám került a N. Bogisich Mihály és N. Kada Mihály tekintélyes műhelyéből, a mely család fok büszkén emlegethették később Bogisich Lajos és Mihály továbbá Kada Elek fiait, kik mint törv. elnök, prépost, és alpolgármester szép tekintélyre vergődtek szülővárosukban.

Az akkori mester emberek nem ismerték a váltót, sem a boltot; nem az iparhatóságot sem az adót: de a mesteri czimre büszkék voltak. Most már a bolt a fő, kivált ha jó helyen van, míg a téli kirakat és belülről a fényes Auer égő, mert a fény hangosabb mint a nagy dob.

A kereskedő rendszeren a végével kezdi az üzletét: végkiarulást hirdet; ideje sem volt »Határozott árban árulni; a g y á r i a r o n a l ó l k i n a l j a a m á s p o r t é k á j á t. A mi az előtt 2 frt volt a gyárban most is 5 frtért kioája, hát ki tartozik es kinek arról beszámolni?

Mily ügyes egy némely kereskedő a fi gyelemköltésben, azt a helybeli Rózsa »parizsi divatruházában« a legjobban megláthatjuk.

Mikor még semmi sem volt a helyén, mint a világteremtés kezdetén, a legszomorubb alkalmommal Erzsébet királynénk gyásza alatt egy gyenge mécs világította be a síró és a többi gyászos alakot. Azon báb, mely akkor háttal a publikummal sirt, nem régen roszolis mellett pezsgőzött most már felüti a fejét szembe néz a korlátan belől, mint valami kasszirnd. Lehet hogy újra lesz alkalma a sírásra, majd ha a király leköszön.

Ujabb az üzlet forgalmát a tulajdonos pártállásával is hozzák összeköttetésbe, ha mindjárt a hölgyek az egyenlő jó portéka mellett a kiszolgáló modorat előnybe részesítik.

A jó szó és ügyes kiszolgálót, de még a kinaló kellemes külsője csak emeli a portéka becsét. A vevő lehet akármilyen csunya és partállású vagy vallású; török görög mind egy ördög.

A bábok egyáltalán mindinkább hódítanak nálunk, csak az országhazba nem valók. És ha már rángatják őket Bécsből minek rangatlatjuk magunkat velük? Csak nem döcögünk már soká Bánffy után.

„In H o c k signo vinces!“ ez a mi égi firmánk. Ez a fényes kereszt győzni fog, kivált ha az utolsó staczió a kinszenvedő Bánffy a nyakunkról lerázzuk.

A bábok termő talaja: Paris. Itt a sok gyár ellátja a világ valamennyi Wachs cabinetjeit. A mult vásárban a pápa volt a leghivebb, míg Dreyfus nagyon volt fucs csolva. Nem is csoda, ki az ördög is menne az ördög szigetre utána? Azt hiszem lesz neki még jobb portréja is, csak ne fotografiroznak egyre Picquart-ot és Eszterhazyt.

Van már cs. és kir. fényképészünk, ki kezdetben Szombathelyről állította ki képeit és bizonyosan azért érdemel előismeret, mert vagy két év óta S z o m b a t h e l y r ó l v e z i a s z i n o e s z n ö k e t. Nem csoda aztán, ha e ködös borongós időben a K n é b e l c s a k N e b e l - n e k o l v a s h a t ó.

A firmákra nem kell mindég a tulajdonos, vannak örökösök kik felelősek; kezeskedik és kereskedik helyette a vásznas hazi ur.

Udvári szállítók már többen vannak, de hogy mit szállhatnak hűen az a nagy rejtély! Csak szalonát szállhatnak, ez volna a mi nagy szerencsénk, de sajnos magunk részére sincs elegendő. A mi udvari szállítónkról jut eszembe, hát ha a Város is végre angarsz a r o z n a e g y s z á l l í t ó t k i v e l a z u d v á r i s z e m e t ü n k e t e l t o l o n c z o l -

tatná legalább 3-szor a hétben ennek a szállítómányának aztán legalább lenne látaja a házban kívül is.

Hát jó ha kereskedő politikus. Ilyen p. a Braunstein Fülöp ruhakereskedő czég. Kirakatában vannak szép felöltők. Ezek között a legfeltűnőbb helyen egy kabát függ, melyen olvasható:

B á n f f y — t í s z t a « g y a p j u .
Braunstein ur mi egy perczig sem kétkedtünk, hogy divatban van a gyapjas miniszter; csak az a kérdés, honnan vesszük mi a birka türelmet őt még soká hordani. Hát a bábót miért felejtette ki belőle?

Amerikai szokás szerint a fő: a czéget minél szélesebb körben terjeszteti; a város minden kerületében, legalább egy figyelmeztető táblát kiakasztani; mint nálunk dr. Nagel fogorvos tette.

Csak itt az a bajok baja, hogy a fogfájós paciens kinjában minden falnak neki megyen és még sem találja a kinmentő orvost.

Nem rosszak a mozgó czégek a nagy vasuti kupében belől, vagy a helyi vasuton kívül. Elsőnk a Thót Gyula név került a helyi vasut homlokára, csak hogy az »ellenkező oldalra« valugy Thót »ak« olvastak. Most már lekerült onnan, minek is a hátottakat meghurczolatni, . . . A mozgó fényképek előadásaitán itélve, a firma mellett nemsokára a mestert látjuk működésében. P. a mint az inasát a lábszittal oktatja, vagy az inasért dühösen fizeti a mulasztásokat, s egyéb ipar-estületi akadályok elhárítja.

A Rózsa »Parizsi divat áruház« most kivételesen vörös betűkkel hirdeti heti ünnepeit, és feketevel írja mint régen beveteleit. Lez még olyan idő is, hogy z ó l d b e n i s hirdetnek, és s á r g á b a n Sugár és Török Péter.

A mult héten volt egy kis ügyem a gépjavitó telepen. A mint aztán visszafelé jöttem ott láttam a Rózsa czéget feltűnő betűkkel a vámház oldalára felpingálva.

Eszembe jutott Erzsébet királynénk siralmas jelenése . . . eszembe a Corfui Achilleon kastély felirata:

W-nn Du eine Rose s i e h s t
Sag ich lass' den Rózsa grüssen.

IRODALOM.

A Magyar Könyvtárnak most jelent novemberi sorozata ismét csupa nagyértékű könyvvel gyarapítja e derék vállalatot. A 71. szám a Könyvtár »J Mollierefordításainak ma-odkát nyújtja: »A fősvény«-t, melyet epügy, mint az elsőt, Dandin Györgyöt, Hevesi Sándor fordított le és látott el a szükségesség magyarázatokkal. Kazinczy Gábor érdemes, de már elavult nyelvezetű fordítását ez az újabb, minden tekintetben dicséretes munka bizounyal gyorsan ki fogja szorítani »zinpadainkról is A 72. szám Jokai Mór »Fekete vér« című új drámáját tartalmazza, ezt a mesteri rajzát a 60-as évek magyar világának, melyet a nagy költő már annyi remekében vázolt, de keves helyütt oly megkapó színekkel, oly eleven hűséggel, mint ebben a munkájában. Az örökifjú Jokai ezt a még eddig sehol meg nem jelent színművét kizárólag a »Magyar Könyvtár«-nak engedte át, ezzel is kifejezve a vállalat iránti rokonszenvét. — Az ezután következő füzet a classicus világba visz bennünkét; Plutarchos egyik legszebb életrajzát adja, a Pericleset, kinek csodálatos pályáját a nagy görög történetíró annyi szeretettel tudta megrajzolni. E munka fordítása dr. Kaskovics Kálmán tollát dicséri, míg a tartalmas bevezetés Tóth Rezsőtől való. — A 74—75. füzet folytatja a »Magyar Könyvtár« Arany-kiadásait, melyek hivattva vannak, nagy nemzeti költőnk műveit a kevésbé jómóduakra nézve is hozzáférhetőkké tenni. Most Arany legszebb kisebb költeményei jelentek meg, még pedig úgy, mint az eddigiek, Moravcsik Géza bevezető fejtegetéseitől kísérve. Végre a 76. füzet a kül-

földi irodalmak elbeszéléseinek azt a gyűjteményét folytatja, melyből eddigelé a francia és az olasz »elbeszélők tára« indultak meg. Most a spanyol elbeszélőkre került a sor, kik közül e füzetben négyet mutat be Szalai Emil fordítása: Palacio Valdést, Frontaurát, Pardo Bazant és Alast. Mind a négy becsülettel képviseli ezt az irodalmat, melynek nálunk inkább csak dicső mu t j á t ismerik, mint jelenét. — A »Magyar Könyvtár« egy száma 15 kr.; az eddigi számok jegyzékét szivesen megküldi a kiadó czég: Lampel Robert (Wodianer F. és Fiai), Budapest, Andrassy-ut 21.

KÖZGAZDASÁG.

Budapesti gabonatözsde.

nov. 29.

készaruizlet hivatalos árjegyzései a következők

Baza	kilós	Ar 100 kg.	kilós	Ar 100 kg
Bánsági	76	80	00.00—00.00	
»	77	81	00.00—00.00	
»	78	82	—	
Tiszavidéki	79	10.10—10.10	80	10.70—10.70
»	76	10.15—10.20	80	—
»	77	10.25—10.35	81	00.00—00.00
Vestvidéki	78	10.40—10.45	82	10.65—10.70
»	79	10.20—10.30	—	—
»	76	10.35—10.40	80	—
Fehérmegyei	77	10.45—10.55	81	10.70—10.75
»	78	10.60—10.65	82	—
»	79	10.45—10.55	—	—
Bácskai	76	10.50—10.55	80	—
»	77	10.40—10.50	81	00.00—00.00
»	78	—	82	00.00—00.00
Észak magy	79	—	80	—
»	78	—	81	—
»	79	—	81	—

	Min. hekt.-ben	Ar kilogram
» elsőrendű	70—72	8.50
» másodrendű	—	8.40
Árpa takarmánynak	60—62	6.20
» égetni való	62—64	6.80
» serfőzdei	64—66	7.80
Zab	39—41	5.75
Tengeri bálnási	—	5.55
» más nemű	—	12.25

Repce bálnási

Sertés vásár.

nov. 29.

Kőbányai sertéspiacz. Szerbiai nehez páronként 320 kilogrammon felüli parja 54—55 krajczárig, közép (piknt 251—35 — kilogramm sulyban) 55—56 krajczár Könnyű (páronként 240 kilogrammig terjedő sulyban) 53—54 krajczárig.

Sertés létszám: 1898. évi nov. 27-én volt készlet 35.994 darab, 1898 nov hónap 28-án felhajtott 1172 drb, 1898 nov hónap 28-ik napján elszállított 233 darab 1898 nov. hó 29-ik napjára maradt készlet ben 37.933 darab. — A hizott sertés üzletirányzata lanyha.

Mézvásár és méz közvetítés Budapesten.

A m. orsz. méhészeti egyesület a fő dmvelésügyi miniszter támogatásával a mult évben Bpsten, a Köztelken, mézértékesítő bizottságot létesített, egyrészt oly czeleből, hogy legyen az országban egy olyan mézbevásárlási forrás, ahova a méz kedvelő közönség mindenkor bizalommal fordulhat, ha hamisítatlan jó minőségű méze kíván vásárolni, másrészt pedig, hogy a magyar méz részére a külföldi piacokat meghódítsa és hogy méhészeink, főként a mézpiaczon jaratlanabbak, ne legyenek kénytelenek méhtermelvényeiket potom áron vesztegetni.

A méhészet ugyanis az utóbbi évtizedben óriási lendületnek indult; a lendület jóval nagyobb arányokat öltött, mint a mézfogyasztók számának szaporodása, úgy hogy az utóbbi időben rendszeren nagyobb volt a mézpiaczon a kinalat, mint a kereslet, aminek természetesen érzékeny arhanyatlas lett a közveteseménye. Ezen, a magyar méhészetet veszélyesen fenyegető bajon segitendő, az orsz. méhészeti egyesület a fent említett mézértékesítő bizottságot létesítette, oly s erve-

zettel, hogy a méhészközönségre sem költség, sem kockázat nem hárítható méze értékesítésénél és mégis igen tisztességes árakat képes elérni, ami úgy vált lehetségessé, hogy a bizottság összes tagja — csupa tekintélyes társadalmi állású tagja az egyesületnek — az ügy iránti lelkesedésből, nemcsak az összes teendőket vállalta el minden díjazás nélkül, hanem még a szükséges raktári helyiségeket is ingyen bocsátotta rendelkezésre, úgy hogy csupán a kezelési és hirdetési költségek fedezendők, a melyek nagy forgalom mellett csak egy igen csekély %-kát képezik az eladott méz árának.

A bizottság rövid másfélévi fenállása óta igen szép lendületnek indult és nemcsak a méhészek és a magyar vevő közönség bizalmát nyerte meg teljesen, hanem a külföldi piacokon is gyorsan tört elő, úgy hogy ma már igen tekintélyes méz mennyiségek mennek kocsirakomány számra a külföldre és oly árak érteket el, a melyekkel a termelők teljesen megvannak elégedve.

A bizottság természetesen csak kifogástalan mézet vesz át és átvétel után azonnal fizet, sőt még szállító edényeket is ad díjmentesen.

Ajánljuk a hasznos hazafias bizottságot megynék méhészközönsége figyelmébe.

CSARNOK.

Póru jár vadászok.

Sűrűn szállongott a fehér hópihe, színt, átáthatatlan sűrűséggel omlott a felhőkből. A szél fagyos havat csapdosott az emberek arcába s rajdnem kiverte a szememet, mikor Kánya Bandihoz mentem át egy délután a szomszédba.

— Jó hogy jössz — így fogad — éppen érted akartam küldeni, hogy mindjárt ma délután egy érdekes kis vadászatot rendezünk a város déli oldalán.

— Mit gondolsz, ebben a főtetegben? Ugyan mi lett, hogy ilyen ötleteid támadnak.

— Ne elentezzél: Bükkös Feri is kijön. Ha ő beleegyezett, miért ne tartanál te is velünk. Mikorra elkészül betogatók s utnak indulunk.

— Nem menném azt hinni, hogy most vadra találunk. Több esze van annak, mint nektek, nem jön ki ilyen időben a bővőhelyéből. Csak menjetek én itthon maradok.

— Sohasem tudtam, hogy gyávább vagy nálunk. A mi pedig a vadat illeti, azt rossz időben epügy, mint jobban, ki lehet kergetni rejtekhelyéből. De még addig a hó elállha. Szóval te is velünk jössz.

Addig beszélt, míg kénytelen voltam engedni. Otthon jól felkészültem. A feleségem nem győzött eleget szörnyűködni s egyre tartóztatott. Megfogta a kabátomat, becsukta előttem az ajtót; — de végre mégis csak ott hagytam. Mikorra Bandiékhoz értem, a szán keszen várt s akkor már Bükkös Feri is ott volt.

Mire a városból kiértünk, téli bundáinkat egészen elepte a hó: olyanok voltunk, mintha egy-egy hőembert ültettek volna a szánba. A szél a lovak szemébe szórta a havat s folyton rázták a fejüket közbe prűszköltek. Olykor hozzáfogtam Bandit leczkésztetni, hogy most tönkretesz a lovait. A kocsis meg az utat is eltévesztette. Nem messze haladtunk, a lovak egyszerre visszafordultak, nem akartak tovább menni. A kocsis nem bírta velük. Azon tanakodtunk tehát, hogy visszamenjünk-e, vagy gyalog folytassuk az utunkat. Én mindenáron ellene voltam a vadászatnak.

— Minek megyünk, hogy szégyenszemre jöjjünk haza? Sem látni, sem lőni nem tudunk a nagy hóesésből.

— Sőt akkor mennék haza szégyenszemre, ha most mi is vissza fordulnánk.

Ezzel vigasztalta Bandi s még többet s mondott, de én bosszúságomban nem hal-

lottam a többit. Csak bandukoltam utánuk a hótól belepett téli bundában s morogtam, akár egy jeges medve. Valóban mind a három olyanok voltunk, mint megannyi jeges medvék.

Bandi mént elől s a térdig érő hóban minden 5-dik lépésnél felbukott. Én is olyanokat botlottam néha, hogy 9-szer elharaptam a nyelvemet. Egy elhagyott kunyhó mellett cammogtunk el, melynek ajtaját a gazdája — a cigányoktól való feltekenységből — még az ősszel hazavitte.

Egyszerre az öröm derengett föl sötét arcvonásimon. Jó pihenő hely lesz ez, gondoltam.

— Jó mulatást! szóltam utánuk. Alkalmasint nem hallották, mert nem feleltek. A kunyhóban leráztam magamról a havat, azután összehúzódtam a bundában.

Tőlem jöhet akármilyen vad — gondoltam — biz én egy mozdulatot sem teszek érte. Ott elmélkedtem a világ mulandóságain: a fácán pecsenyétől az egri vörösig minden megfordult a fejemben. Elmélkedésemet távoli lövések zavartak meg. Nem mozdultam. A hó mindig lassabban szállingózott, a fellegek is kezdtek oszladozni s a lealdozni készülő nap néha kikandikált mögülrök.

Mikor már alig egy-két hópelylet kergetett a légben az alkonyi szél, lőtávolságnál messzebről láttam, hogy egy jól megtermett lompos róka üldöz egy kétségbeesett ugrifülest. No már ezt szégyen volna télenül nézni — gondoltam — miközben puskámat a vállamra akasztottam. Gyors léptekkel indultam az üldöző és üldözött után, de alig tettem öt-hat lépést, már elveszítettem szemeim elől a szép zsákmányt. Mentem a nyomuk után. Majdnem szaladtam s lelenéztem a lohó róka és a kétségbeesett tapsi megnyult nyomásaira. Körülbelül egy negyed óráig tartott az üldözés, már minden reményem elhagyott. Meglassítottam a lépteimet. A távolból két kis fekete pont tűnt fel a tiszta havon. Haladok, egyszer a koma s a nyuszi nyomai elválnak egymástól. Az ugrifülec ötései egyenesen a két kiálló pont felé haladnak, míg a róka nyomásai bárra térnek el.

Melyik irányt kövessék? A ravasz komát végre sem találom meg, míg ha a nyulat követem, úgy ennek a pihenőhelyét fölhalalom, mely bizonyára nem messze lehet. Tehát a két fekete irányban indultam el s alig-hogy közelebb értem hozzájuk, nem akartam

hinni a szemeimnek. Mi ez? Az egyik ponton a Feri sapkáját, a másikon a Bandi tollas kalapját ismerem fel. Csakhamar kiáltást hallok:

— Erre gyere csak!

Ez a Bandi hangja. Utóbb arcukat is kivehettem. Micsoda ujmódi lest találtak ezek föl? — így tépelődtem. Mikor közelebb értem hozzájuk, egy szép nagy nyul ugrott fel mellőlük. Cézéltam s mind a két csövet kisütöttem. A nyul ott hevert véresen a fehér havon. Fölvettem s odamentem vele a vadászokhoz, kiket most már jobban szemügyre vehettem. Egészen nyakig sülyedtek el valami hóval telt árokban s még a karjukat sem bírták használni. Puskájuk pedig egy-egy méterre hevert tőlük.

— Hogyan kerültetek ilyen helyzetbe? — kérdeztem kacagva és csodálkozva.

— Majd elmondjuk aztán, csak segíts ki bennünket a bajból.

— Fázatok-e?

— Fázni nem fázunk, de a nyakunk tele szóródott hóval.

A havat turni kezdem mellőlük, egyszer hallok, hogy a hátam melett rugdalózik a nyul s mire visszafordulok, már 10-15 lépésnyire szalad tőlem.

Körültekintek s meglátom a két elejtett puskát. Hirtelen fölkapom az egyiket, célzok s megrántom a ravaszt. Nem sült el, nem volt felhuzva. Felhuzom a sárkányt s lesütöm.

— Csitt! csitt!

Nem volt megtöltve. Fölkapom a másikat, az sem sült el, az is üres. Mérgemben két és fél kilométerre dobom el a fegyvert s elmélázva tekintek a megugrott nyuszi után. Az elsülyedtek kacagva beszéltek még nekem vadászdicsegségről, míg én dörmögve bonítottam ki őket a hóból. Mikor kisegítettem őket, akkor én bezeltem megcsorbított vadászdicsegségről:

— No híresek, hol a zsákmány? Mert hiszen mind a négy csövet kisütöttétek!

Érezték, hogy lefőztem őket. Nem szóltak semmit, hanem előbb jól felhajtották a felejük nyújtott kulacsot azután zokogva borultak a nyakamba, figyelmeztetve közös szerencsétlenségünkre.

— Csak asszony ne várna otthon bennünket!

— Ó—n.

Csak akkor valódi, ha a háromszögű palaczk az itt levő szalaggal (vörös és fekete nyomás sárga papíron) van elzárva.

Eddig felülmuhatatlan! Maager Vilmos-féle

valódi, tisztított

DORSCH májolaaj

törvényileg védett csomagolásban

MAAGER VILMOSTÓL BÉCSBEN.

Az első orvosi tekintélyek által megvizsgáltatott és könnyű emészthetőségénél fogva gyermekeknek is különösen ajánlatik és rendeltetik mindama eseteknél, melyeknél az orvos az egész testi szervezet, különösen mell- és tüdő erősítését, a test súlyának gyarapodását, a nedvek javítását, valamint általában a vér tisztítását el akarja érni. — Egy üveg ára 1 forint és kapható a gyári raktárban Bécsben, III/3. ker., Heumarkt 3, valamint az osztr.-magyar monarchia legtöbb gyógyszer-tárában.

DEBRECZENBEN: Tóth Béla, Mihalovits István, dr. Róthschnek V. Emil gyógyszerészek, Rickl József Zelmos, Csanak József kereskedő uraknál.

Főraktár és főelárusítás az osztrák-magyar monarchia részére

Maager Vilmos, Bécs.

III/3, Heumarkt 3.

Utánzások törvényileg üldözöttek.

HOFF maláta- készítményei gyengék és betegeknek.

Hoff János maláta egészségi itala.

Általános elgyengülésnél, az alhasi szervek rendellenes működésénél, mell- és gyomor bántalmaknál, nemkülönben a labadozóknak legjobban bevált és legjobb ízű erősítő szere.

Egy palack ára 75 kr. — Öt palack bérmentve 3.75 kr.

Tíz éve, vagy már régebbi idő óta használom az Ön maláta egészségi sörét és egyéb maláta készítményeit. Ezek az egyedüli szerek, melyek felegemnek visszaadták az egészséget.

Bögré, Bécs, Hofmühlgasse.

Hoff János sűrített maláta kivonata.

Tüdőbajoknál, gérechurutnál, ugymint idült köhögésnél; főleg a gyermekek légzőszerveinek megbetegedésénél a legjobb sikerrel alkalmaztatik. Ize nagyon kellemes.

Egy üveg ára 1 frt. — Öt üveg bérmentve 5 frt.

Maláta kivonat készítményei valóban jó és hatásos szerek. Küldjön tehát ismét 5 üveg maláta kivonatot, 1 font maláta csokoládét és 1/2 zacskó maláta kivonattal csukorkát.

Fischer G. őrnagy N-Várad.

Hoff János maláta egészségi csokoládéja.

Gyengeségnél, vérszegénység, idegesség, almatlanságnál, étvágytalanságnál kitűnően bevált. Rendkívül jó ízű és taptalo. — Gyenge gyermekek igen jó eredménnyel használják.

Egy csomag ára 1 frt.

Maláta csokoládéja a legkitűnőbb a mit ismerem. Ezen kellemes italt idült gyomor — illetve emésztési zavaroknál, sápkórúknál és általános gyengeségnél mindenkor jó eredménnyel alkalmazom.

Dr. Nicolai orvos, Triebel.

Hoff János maláta-kivonatmellcsukorkái.

Köhögésnél, rekedtségnél, nyálkásodásnál, főleg tüdőburtal utólerhetetlen hatású. A valódi maláta mellcsukorkákat emésztési zavar nélkül tetszés szerinti mennyiségben lehet használni.

Egy doboz ára 10 kr., egy zacskó 30 kr.

Csodálatos volt maláta kivonat mellcsukorkáink hatása makacs höhögél sem ellen.

Zedlitz-Neukirch lovag, Waldenburg. Csukorkái feleségem köhögésén és asthmikus bántalmain kitűnően segítettek. Busch plébános, Weischütz.

Raktár Debreczenben: Mihalevits I., Rotshnek V., Rochlitz Schmidt A., Fuleky Pal, Tóth Bela, Muraközy L., Balazs Ödön gyógyszerártaiban, Francsics és Jóna drogua kereskedésében; Csanak J., Kontsek G., Tóth Kulman, Felegyházy Janos, Rickl Jozs. Zelmos, Varga Lajos csemege és fűszerkereskedésében.

Magyarországi kizárólagos raktára: **TÖRÖK JÓZSEF** gyógyszerárta Budapest, király u. 12.

Közlemények árjegyzékkel ingyen és bérmentve.

Eladó birtok.

Debreczen város határában az Elepen egy 32 nyilas tanyabirtok

(első osztályu szántóföld)

a szükséges gazdasági épületekkel kellően ellátva,

kedvező fizetési feltételek mellett eladó.

Bővebb felvilágosítás kapható a Berger Henrik czeg Szechenyi utca 21. szám alatti irodájában.

Eladó ház.

A Burgundia utca 13-dik sorszámú ház, mely üzlet helyiségnek is alkalmas; igen előnyös föltételek mellett szabadkézből eladó.

Értekezhetni felőle Bethlen utca 50. szám alatt a háztulajdonossal.

Harzi kanári

Kitűnő mély hanggal, morgással, csengetéssel stb. adok 10, 8, 6, 5 és 4 frtert darabonként, eleven megérkezés, biztosítás és jótállás mellett. Becserelés megengedve. 8 napi probaidő. A helyes kézre irányuló utasítás hivatkozással ezen lapra ingyen mellékeltek. Kitűntetve 1898. januárban 6 ezüst éremmel.

J. R. BREZINA

nemes harzi kanarok nevelője Linz a/D.

N. B. Árusítóknak 1 800 drbot nagyobb csoportban eladok. Árusítói ár.

Hatóságilag engedélyezett VÉGKIÁRULÁS.

Tisztelettel tudatjuk a n. é. közönséggel hogy szabóüzletünk kész férfi- és gyermek- ruhaáru osztályát felosztatjuk s meglevő nagy készletünket

igen jutányos áron véglegesen kiáruljuk.

Teljes tisztelettel
SZEDLÁK és VÁMOS.

MINDEN SORSJEGY MIND A 6 HUZÁSRA JÁTSZIK

6 HUZÁS HUZÁS HUZÁS HUZÁS HUZÁS HUZÁS

ÚJSAJÁTÉK SORSJÁTÉKA

100.000

KORONA

ÉRT.

5 a 20 000 KORONA STB.

EGY SORSJEGY ÁRA 1 KORONA

Huzás már 1899. január hó 4-én.

Sorsjegyeket ajánl: Alföldi tak. pénztár. Debreczeni ipar és keresk. bank. Katz Jakab.

ANYEREMÉNYTÁRSÁGAT KIVÁNTATVA ZÖRLEVENYESSAL KÉSZPÉNZBEN VISSZAVÁRA FOLJAJA VALLALAT. (2000)

Nyomatott Hoffmann és Kronovitz könyvnyomdájában Debreczen, a 16 postával szemben.